

Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті
Казахский национальный педагогический университет имени Абая
Abai Kazakh National Pedagogical University

ХАБАРШЫ ВЕСТНИК

«Филология ғылымдары» сериясы
Серия «Филологические науки»
Series «Philological sciences»
№ 3(85), 2023

**Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті
Казахский национальный педагогический университет имени Абая
Abai Kazakh National Pedagogical University**

ХАБАРШЫ ВЕСТНИК

**«Филология ғылымдары» сериясы
Серия «Филологические науки»
Series «Philological sciences»
№ 3(85)**

Алматы, 2023

Абай атындағы
Қазақ ұлттық педагогикалық университеті

ХАБАРШЫ
«Филология ғылымдары» сериясы
№3(85), 2023 ж.

Шығару жиілігі – жылына 4 нөмір.
2000 ж. бастап шығады.

Бас редактор:
филол.ғ.д., проф. С.Д. Абишева

Бас ред. орынбасары:
PhD, аға оқытушы А.А. Найманбаев

Ғылыми редактор:
PhD, қауымд. проф. м.а. Д.А. Сабирова

Редакция алқасы:
филол.ғ.д., проф. А.В. Танжарикова,
филол.ғ.д., проф. Б. Әбдіғазизұлы,
пед.ғ.д., профессор, ҚР ҰҒА корр.-мүшесі
Ф.Ш. Оразбаева,
филол.ғ.д., проф. Н.Ә. Ильясова,
филол.ғ.д., проф. М.Ш. Мусатаева,
филол.ғ.д., проф. Қ.Ө. Есенова,
филол.ғ.к., доц. А.Д. Маймакова,
PhD, аға оқытушы Н.Н. Конкабаева
филол.ғ.к., қауымд. проф. С.А. Жиренов,
филол.ғ.к., доц. М.Әуезов атындағы Әдебиет
және өнер институты С.В. Ананьева,
филол.ғ.д., проф., әл-Фараби атындағы ҚазҰУ

Б.У. Джолдасбекова,
филол.ғ.к., доц., А. Байтұрсынов атындағы
Тіл білімі институты А.М. Фазылжанова,
PhD докторы, проф. И.З. Белобровцева
(Эстония),
филол.ғ.д., проф. Е.В. Казарцев (Ресей),
филол.ғ.д., проф. А.К. Киклевич (Польша),
филол.ғ.д., проф. Г.Л. Нефагина (Польша),
проф. Нонако Сусуму (Жапония),
PhD, проф. Роллберг Петер (АҚШ),
PhD, проф. О.М. Табачникова
(Ұлыбритания),
филол.ғ.д., проф. Түркмен Фикрет (Түркия),
филол.ғ.д., проф. Л.Л. Шестакова (Ресей).

Жауапты хатшы:
PhD, қауымд. проф. м.а. С.К. Серикова

Техникалық хатшы:
филол.ғ.к., аға оқытушы М.М. Хавайдарова

© Абай атындағы Қазақ ұлттық
педагогикалық университеті, 2023

Қазақстан Республикасының
Мәдениет және ақпарат министрлігінде
2009 жылы мамырдың 8-де тіркелген
№10109-Ж

Басуға 31.10.2023 қол қойылды.
Пішімі 60x84 1/8. Көлемі 15. е.б.т.
Таралымы 300 дана. Тапсырыс 51.
050010, Алматы қаласы, Достық даңғылы, 13.

Абай атындағы ҚазҰПУ
Абай атындағы Қазақ ұлттық
педагогикалық университетінің
«Ұлағат» баспасы

МАЗМҰНЫ
СОДЕРЖАНИЕ
CONTENT

ТІЛ БІЛІМІ
ЛИНГВИСТИКА
LINGUISTICS

Егизбаева Н.Ж., Тәубеева Ә.Т. Етістің функционалды
грамматика категорияларымен байланысы..... 5

Егизбаева Н.Ж., Тәубеева Ә.Т. Связь залога с
категориями функциональной грамматики

Yegizbayeva N.Zh., Taubeyeva A.T. Connection of voice
with functional grammar categories

Елмуратова С.А., Алламуратова Г.Ж. Проблемы
выделения основной единицы словообразовательной
системы и описания словообразовательного значения..... 12

Елмуратова С.А., Алламуратова Г.Ж. Сөз қабылдау
жүйесінің негізгі бірлігін анықтау мәселелері және сөз
қабылдау мәнін сипаттау мәселелері

Елмуратова С.А., Алламуратова Г.Ж. Challenges in
identifying the fundamental unit of word-formation system
and exploring word-formation meaning

Есенова Қ.Ө. Пандемия кезіндегі теле-радио дискурсы:
метафоралардың тілдік репрезентациясы..... 19

Есенова К.У. Теле-радио дискурс во время пандемии:
языковая репрезентация метафор

Yessenova K. Tv-radio discourse during the pandemic:
linguistic representation of metaphors

Муратбаева И.С. Реформы казахской письменности:
диахронический экскурс..... 27

Муратбаева И.С. Қазақ жазуының реформалары: диах-
рондық экскурсия

Muratbayeva I. Reforms of kazakh writing: a diachronic
digression

ӘДЕБИЕТТАНУ
ЛИТЕРАТУРОВЕДЕНИЕ
LITERARY STUDIES

Белобровцева И.З. Георгий Адамович – mortus и
vivus..... 36

Белобровцева И.З. Георгий Адамович – mortus және
vivus

Belobrovtsseva I. Georgy Adamovich – mortus and vivus

Костюхина М.С. Печатный календарь и литература: от
догмата к оксюморону..... 44

Костюхина М.С. Баспа күнтізбесі мен әдебиеті:
догмадан оксюморонға дейін

Kostyukhina M. Printed calendar and literature: from dogma
to oxymoron

Казахский национальный педагогический университет имени Абая

ВЕСТНИК

Серия «Филологические науки»
№3(85), 2023 г.

Периодичность – 4 номера в год.
Выходит с 2000 года.

Главный редактор:

д.филол.н., проф. Абишева С.Д.

Зам. гл. редактора:

PhD, ст.препод. Найманбаев А.А.

Научный редактор:

PhD, и.о.ассоц.проф. Сабирова Д.А.

Члены редколлегии:

д.филол.н., проф. Танжарикова А.В.,

д.филол.н., проф. Абдигазизулы Б.,

д.пед.н., проф., член-корр. НАН РК

Ф.Ш. Оразбаева,

д.филол.н., проф. Ильясова Н.А.,

д.филол.н., проф. Мусатаева М.Ш.,

PhD, ст.препод. Конкабаева Н.Н.,

к.филол.н., ассоц. проф. Жиренов С.А.,

к.филол.н., доц., Институт языкознания

имени А. Байтурсынова

Ананьева С.В.,

д.филол.н., проф., КазНУ имени аль-Фараби

Джолдасбекова Б.У.,

к.филол.н., доц., Институт литературы и

искусства имени М.О.Ауэзова

Фазылжанова А.М.,

PhD доктор, проф. Белобровцева И.З.

(Эстония),

д.филол.н., проф. Казарцев Е.В. (Россия),

д.филол.н., проф. Киклевич А.К. (Польша),

д.филол.н., проф. Нефагина Г.Л. (Польша),

проф. Нонако Сусуму (Япония),

PhD, проф. Роллберг Петер (США),

PhD, проф. Табачникова О.М.

(Великобритания),

д.филол.н., проф. Туркмен Фикрет

(Турция),

д.филол.н., проф. Шестакова Л.Л. (Россия),

Ответственный секретарь:

PhD, и.о.ассоц.проф. Серикова С.К.

Технический секретарь:

к.филол.н., ст.препод. Хавайдарова М.М.

© Казахский национальный педагогический университет им. Абая, 2023
Зарегистрировано

в Министерстве культуры и информации РК

8 мая 2009 г. №10109-Ж

Подписано в печать 31.10.2023.

Формат 60x84 1/8. Объем 15. уч-изд.л.

Тираж 300 экз. Заказ 51.

050010, г. Алматы,

пр. Достык, 13. КазНПУ им. Абая

Издательство «Ұлағат»

Казахского национального педагогического университета имени Абая

Сатуова Ж.Т., Ибраева А.Д. Балалар әдебиеті: баспа ісіндегі қиындықтар мен жетістіктер..... 50

Сатуова Ж.Т., Ибраева А.Д. Детская литература: проблемы и успехи в издательстве

Satuova Zh., Ibraeva A. Children's literature: problems and successes in publishing

Табачникова О.М. Ахиллесова пята русской интеллигенции (Чеховские мотивы в фильме Георгия Данелия "Осенний марафон")..... 56

Табачникова О.М. Орыс зиялыларының ахиллес өкшесі (Георгий Данелияның «Күзгі марафон» фильміндегі Чехов мотивтері)

Tabachnikova O. The Achilles heel of the Russian intelligentsia (Chekhov's motifs in Georgy Danelia's film «Autumn Marathon»)

ПЕДАГОГИКА МЕН ӘДІСТЕМЕ МӘСЕЛЕЛЕРІ ПРОБЛЕМЫ ПЕДАГОГИКИ И МЕТОДИКИ PROBLEMS OF PEDAGOGY AND METHODOLOGY

Жаңабекова А.Ә., Пірманова К.Қ. Абай Құнанбайұлы тілінің жиілік сөздігі: әдістемені әзірлеу және негізгі нәтижелер..... 62

Жаңабекова А.Ә., Пірманова К.Қ. Частотный словарь языка Абая Кунанбайұлы: разработка методологии и ключевые результаты

Zhanabekova A.A., Pirmanova K.K. Frequency dictionary of the Abai Kunanbayuly language: methodology development and key results

Жәңгірова Н.Қ., Қалыбаева Қ.С. Жаңартылған білім мазмұны аясында оқшау сөздерді оқытуда Ғ.Бегалиевтің әдістемесі мен заманауи мультимедиялық құралдарды пайдалану (7-сынып)..... 70

Жәңгірова Н.Қ., Қалыбаева Қ.С. Использование методики Г. Бегалиева и современных мультимедийных средств в обучении обособленным словам в рамках обновленного содержания образования (7 класс)

Zhangirova N., Kalybayeva K. the use of g. begaliyev's methodology and modern multimedia tools in teaching individual words within the framework of the updated content of education (grade 7)

Omarova M., Nurzhanova Zh. Using digital resources effectively in teaching a foreign language..... 77

Омарова М.Д., Нұржанова Ж.Д. Шет тілін оқытуда цифрлық ресурстарды тиімді пайдалану

Омарова М.Д., Нұржанова Ж.Д. Эффективное использование цифровых ресурсов при обучении иностранному языку

Abai Kazakh National Pedagogical University

BULLETIN

Chief Editor

Doctor of Philology, Professor **Abisheva S.**

Deputy Chief Editor

PhD, senior lecturer **Naimanbaev A.**

Scientific editor

PhD, Associate Prof. **Sabirova D.**

EDITORIAL TEAM:

Doctor of Philology, Assoc. Professor

Tanzharikova A.

Doctor of Philology, Professor – **Abdigaziuly B.**

Doctor of Pedagogical Sciences, Professor,

Corresponding Member of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan

Orazbayeva F.

Doctor of Philology, Professor **Pyasova N.**

Doctor of Philology, Professor

Mussatayeva M.

Doctor of Philology, Professor **Essenova K.**

Candidate of Philology Science, Associate Professor

Maimakova A.

PhD, Senior Lecturer **Konkabayeva N.**

Candidate of Philology Science, Assoc. Professor

Zhirenov S.

Ph.D. in Philology, Associate Professor,

M.O.Auezov Institute of Literature and Art

Ananyeva S.

Doctor of Philology, Professor, Al-Farabi KazNU

Dzholdasbekova B.

Candidate of Philology Science, Associate Professor,

A. Baitursynov Institute of Linguistics

Fazylzhanova A.

Doctor of Philology, Professor (Russia)

Bakhtikireeva U.

PhD, professor (Estonia)

Belobrovteva I.

Doctor of Philology, Professor (Russia)

Kazartsev E.

Doctor of Philology, Professor (Poland)

Kiklevich A.

Doctor of Philology, Professor (Poland)

Nefagina G.

Master, Professor (Japan) **Nonako Susumu**

PhD, Professor (the USA) **Rollberg Peter**

PhD, Professor (the UK) **Tabachnikova O.**

Doctor of Philology, Professor (Turkey)

Turkmen F.

Doctor of Philology, Associate Professor (Russia)

Shestakova L.

Executive Secretary

PhD, Associate Prof. **Serikova S.**

Technical Secretary

Candidate of Philology Science, Senior Lecturer

Khavaidarova M.

©Abai Kazakh National Pedagogical University,
2023

Registered in the Ministry of Culture and
Information of the Republic of Kazakhstan

8 May 2009 No10109-Zh/Ж

Signed in print 31.10. 2023.

Format 60x84 1/8. Volume 15.

teaching and publishing lists.

Number of copies 300. Order 51.

050010, Almaty, Dostyk avenue 13, Abai KazNPU
Publishing House “Ulagat” of the Abai Kazakh
National Pedagogical University

Scliar-Cabral L. How to learn early literacy for reading and writing..... 86

Скляр-Кабрал Л. Оқу және жазу үшін сауаттылықты қалай ерте үйренуге болады

Скляр-Кабрал Л. Как рано научиться грамоте для чтения и письма

Суюнова Г.С. Практикоориентированность как основной принцип педагогического инжиниринга (на примере разработки рабочих тетрадей для уроков русского языка)..... 96

Суюнова Г.С. Педагогикалық инжинирингтің негізгі принципі ретінде тәжірибеге бағдарлану (орыс тілі сабақтарына арналған жұмыс дәптерлерін әзірлеу мысалында)

Suyunova G. Practice orientation as the basic principle of pedagogical engineering (using the example of developing workbooks for Russian language lessons)

Тряпельников А.В., Яхненко В.В. Русский язык как родной (РКР): предлоги (наглядная семантизация смыслов пространственных предложно-падежных сочетаний в обучении русскому языку иностранцев)..... 111

Тряпельников А.В., Яхненко В.В. Орыс тілі ана тілі ретінде (ОАТ): демеуліктер (шетелдіктердің орыс тілін оқытудағы кеңістіктік демеулік-септік тіркестердің мағыналарын визуалды семантизациялау)

Трыпельников А., Яхненко В. Russian as a native language (RNL): prepositions (visual semantics of the meanings of spatial prepositional-case combinations in teaching the Russian language to foreigners)

3. Абай тілі сөздігі. – Алматы, 1968. – 734 б.
4. Жұбанов А.Қ. Корпустық лингвистика. Алматы: «Қазақ тілі» баспасы, 2017. – 336 б.
5. Жұбанов А., Жаңабекова А. Қазақ тілінің жиілік сөздігі. – Алматы: «Қазақ тілі» баспасы, 2016. – 665 б.
6. Жалпы білім берудегі қазақ тілінің жиілік сөздігі. – Алматы, 2016. – 1472 б.

References:

1. Bazarbaeva Z.M. (2022) *Tұлғалар. [Persons]. – 5 tom. – Алматы, [In Kazakh].*
2. Syzdyq R. (1968) *Abai şyğarmalarynyñ tılı. [The language of Abai's works]. – Алматы, [In Kazakh].*
3. *Abai tılı sözdığı. [Dictionary of the Abai language]. (1968) – Алматы, – 734 p. [In Kazakh].*
4. Jūbanov A.Q. (2017) *Korpustyq lingvistika. [Corpus linguistics]. Алматы: «Qazaq tılı» baspasy, – 336 p. [In Kazakh].*
5. Jūbanov A., Jañabekova A. (2016) *Qazaq tılıniñ jilik sözdığı. [Frequency Dictionary of the Kazakh language]. – Алматы: «Qazaq tılı» baspasy, – 665 p. [In Kazakh].*
6. *Jalpy bilim berudegi qazaq tılıniñ jilik sözdığı. [Frequency Dictionary of the Kazakh language in general education]. (2016) – Алматы, – 1472 p. [In Kazakh].*

МРНТИ 16.01.45

10.51889/2959-5657.2023.85.3.010

Н.Қ. Жәңгірова¹, Қ.С. Қалыбаева²

¹⁻²Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті,
Алматы қ., Қазақстан

**ЖАҢАРТЫЛҒАН БІЛІМ МАЗМҰНЫ АЯСЫНДА ОҚШАУ СӨЗДЕРДІ ОҚЫТУДА
Ғ.БЕГАЛИЕВТИҢ ӘДІСТЕМЕСІ МЕН ЗАМАНАУИ МУЛЬТИМЕДИАЛЫҚ
ҚҰРАЛДАРДЫ ПАЙДАЛАНУ (7-сынып)**

Аңдатпа

Қаратпа сөздер, қыстырма сөздер мен одағайлар тілдің грамматикалық құрылымының негізгі элементтерін көрсете отырып, оқушылардың функционалдық сауаттылығы мен тілдік құзыреттілігін қалыптастыруда маңызды орын алады. Бұл тілдік құрылымдар сөйлеуді байытып қана қоймайды, сонымен қатар ойлардың дәлірек және эмоционалды көрінуіне ықпал етеді. Бұл мақалада білім беру процесінде “оқшау сөздер” грамматикалық тақырыбының маңыздылығына баса назар аударылады. Жаңартылған білім беру бағдарламасы аясында құнды ресурсқа айналатын ғалым Ғ. Бегалиевтің ғылыми-әдістемелік еңбегінде осы тақырыпты зерттеуге ерекше назар аударылады. Алайда, қазіргі уақытта ғалымның бұл жұмысы кітапхана мұражайларының мұрағатында, бұл оқулықтардың электронды нұсқасын жасау мен қайта шығарудың шұғыл қажеттілігін тудырады. Сәйкесінше, бұл қазіргі заманғы оқу орындарында осы құнды білім беру материалына кеңірек қол жетімділікті және пайдалануды қамтиды. Грамматика және оқшау сөздерді қолдану сауатты сөйлеу дағдыларын дамыту үшін маңызды, бұл өз кезегінде оқушыларда бай лингвистикалық құралдарды қалыптастырады және тілдік ортада тиімді өзара әрекеттесуге ықпал етеді.

Түйін сөздер. Қазақ тілін оқыту әдістемесі, оқшау сөздер, мультимедиялық технологиялар, оқыту платформалары.

Жангирова Н.К.¹, Калыбаева К.С.²

¹⁻²Казахский национальный педагогический университет имени Абая,
г. Алматы, Казахстан

**ИСПОЛЬЗОВАНИЕ МЕТОДИКИ Г. БЕГАЛИЕВА И СОВРЕМЕННЫХ
МУЛЬТИМЕДИЙНЫХ СРЕДСТВ В ОБУЧЕНИИ ОБОСОБЛЕННЫМ СЛОВАМ В
РАМКАХ ОБНОВЛЕННОГО СОДЕРЖАНИЯ ОБРАЗОВАНИЯ
(7 класс)**

Аннотация

Словосочетания, слова обращения и союзы занимают важное место в формировании функциональной грамотности и языковой компетентности учащихся, отражая основные элементы грамматического строя языка. Эти языковые структуры не только обогащают речь, но и способствуют более точному и эмоциональному выражению мыслей. В данной статье подчеркивается важность грамматической темы “обособленные слова” в образовательном процессе. Ученый Г.Бегалиев, который станет ценным ресурсом в рамках обновленной образовательной программы в научно-методическом труде особое внимание уделяет изучению данной темы. Однако в настоящее время эта работа ученого находится в архивах библиотечных музеев, что вызывает острую необходимость в создании и переиздании электронной версии учебников. Соответственно, это включает в себя более широкий доступ и использование этого ценного образовательного материала в современных учебных заведениях. Грамматика и использование отдельных слов важны для развития навыков грамотной речи, что, в свою очередь, формирует у учащихся богатые языковые средства и способствует эффективному взаимодействию в языковой среде.

Ключевые слова. Методика обучения казахскому языку, обособленные слова, мультимедийные технологии, учебные платформы.

Zhangirova N. ¹, Kalybayeva K. ²

¹⁻²Abay Kazakh National Pedagogical University,
Almaty, Kazakhstan

**THE USE OF G. BEGALIYEV'S METHODOLOGY AND MODERN MULTIMEDIA
TOOLS IN TEACHING INDIVIDUAL WORDS WITHIN THE FRAMEWORK OF THE
UPDATED CONTENT OF EDUCATION (Grade 7)**

Abstract

Adverbs, adverbs and conjunctions occupy an important place in the formation of functional literacy and language competence of students, reflecting the main elements of the grammatical structure of the language. These language structures not only enrich speech, but also contribute to the more accurate and emotional expression of thoughts. This article emphasizes the importance of the grammatical topic “isolated words” in the educational process. Scientific research, which will become a valuable resource within the framework of the updated educational program. In the scientific and methodological work of G. Begaliev, special attention is paid to the study of this topic. However, at present, this work of the scientist is in the archives of Library Museums, which creates an urgent need to create and reissue an electronic version of textbooks. Accordingly, this includes wider access and use of this valuable educational material in modern educational institutions. Grammar and the use of stand-alone words are important for the development of competent speech skills, which, in turn, forms rich linguistic means in students and contributes to effective interaction in the language environment.

Keywords. Methods of teaching the Kazakh language, stand-alone words, multimedia technologies, educational platforms

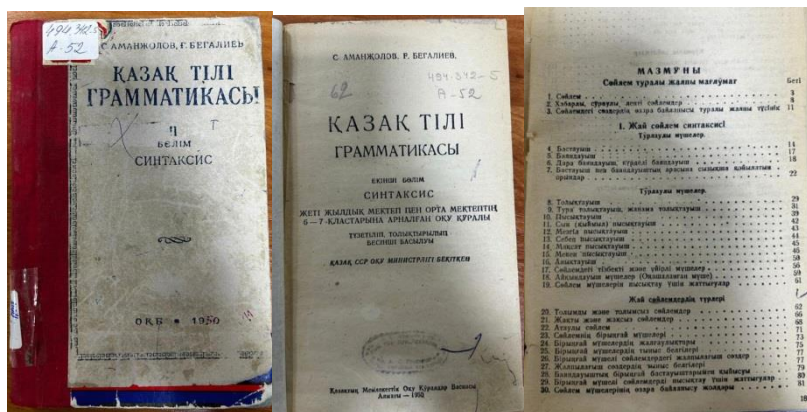
Кіріспе. Педагогикалық білім берудің заманауи трендтері мұғалімдердің өз пәнін жетік меңгеріп қана қоймай, үздіксіз даму ұстанымына сай ізденіп, инновацияларды қабылдай білетін маман болуды талап етеді. Бұл – адамзат өркениетін дамудың жаңа сатысына көтерген ғылыми-техникалық революция мен адам өмірінің барлық саласына әсерін тигізген ақпараттық кеңістіктің тікелей әсері. Бүгінде озық елдердің білім беру жүйесі мен тәжірибиесіне сүйене отырып, оқыту ұғымы педагог пен оқулықпен шектелмейтінін және мектеп қабырғасында берілетін білімнің практикалық әрі функционалдық сипат алғанын атап өтпеу мүмкін емес. Отандық білім беру жүйесіндегі реформалар да ұлттық сауаттылық деңгейін көтеріп, бәсеге қабілетті тұлғаларды тәрбиелеп шығаруды мақсат етеді, сондықтан мектеп қабырғасында ана тілін меңгертуде, яғни “Қазақ тілі” пәнінен академиялық білім берудің негізгі мақсаты ретінде қазақ тілінің әлеуметтік-қоғамдық қызметі (ана тілі – ұлт тілі, мемлекеттік тіл) туралы біртұтас білім бере отырып, тілдің танымдық, құрылымдық, тарихи мәнін, тілді қолданудың нормативті жүйесін игеріп, сөйлеу мәдениеті тәсілдерін меңгерген, ана тілінде сауатты сөйлей алатын, ұлттық рухты бойына сіңірген дара тұлға тәрбиелеу ерекше атап өтіледі.

Әдістеме. Әлемдік стандарт пен халықаралық білім берудің артықшылықтарына негізделіп, ұлттық құндылықтарымызды меңгертумен сабақтастырылған жаңартылған білім мазмұнының негізгі ерекшеліктеріне тақырыптың спиральдік моделін, оқу мақсаттарының жүйелігін, “қарапайымнан күрделіге” қағидасы мен пәнаралық интеграцияны, заманауи қоғамда әлеуетін барынша қолдана алатын тұлға портретін атап өтуге болады. Осы орайда “Қазақ тілі” пәнінен білім алу үрдісін ұйымдастырудағы мынадай әдістемелік басымдықтарды атап өтуге болады:

- оқыту мақсаттары арқылы оқушылардың қатысымдық қабілеттерін, яғни тыңдалым және айтылым, оқылым, жазылым арқылы коммуникативтік дағдысын қалыптатыру;
- сабақты жоспарлау барысында форматтың алуантүрлігін жүзеге асыру;
- бірнеше оқу мақсатының ішінен тақырыпқа қатыстыларын тандап алу;
- грамматиканы өмірмен байланысы бар әрі оқушылардың таным көкжиегін кеңейтетін тақырыптар арқылы меңгерту;
- грамматикалық бірліктердің мәтін құруға қатысуда қандай функционалдық қызмет атқаратындығын білім алушы өзі жұмыс жасау барысында анықтап, өздігінен зерттеу жұмысын жасай алуы.

Нәтижелер. Жүйе жаңарып, құрылымы күрделенсе де, қазақ тілін оқыту әдістемесінің өзегі болған зерттеуші-ғалымдарымыздың ғылыми-әдістемелік еңбектері қашан да құнды болып, өзектілігін жоғалтпайтыны анық. Мектептегі білім беру сатыларының барлығын дерлік зерттеп, гуманитарлық білім мен жаратылыстану бағытында сүбелі еңбектер қалдарған ғалымдарымыздың бірі – Ғали Бегалиев. Қазіргі таңда теориялық білімді практикада қолдана білетін және софт-дағдыларды меңгерген маман еңбек нарығында жоғары сұранысқа ие десек, Ғ.Бегалиев өз заманында-ақ білімнің аса құнды капитал екенін түсінген. Оған дәлел – ғалымның өзі және өзге де практик-әдіскерлермен жазып қалдырған ғылыми-әдістемелік мұрасы.

“Қазақ тілі грамматикасы. II бөлім. Синтаксис” – Ғ.Бегалиев пен С.Аманжоловтың бірлесе жұмысы негізінде 1946 жылы жарық көріп, 1950 жылы қайта басылып шыққан, жеті жылдық пен орта мектептің 6-7 сыныптарына арналған оқу құралы. Оқулық мазмұны тақырыптардың жүйелі берілуімен және ғылыми стильде жазылса да, оқырманға түсінуге жеңіл тілде жазылуымен ерекшеленеді. Тақырыптардың сабақтастығы мен салыстыра түсіндіруі теориялық білімді бірден практикалық тапсырмалар арқылы бекітуге мүмкіндік береді. (1-сурет)

1-сурет. “Қазақ тілі грамматикасы. II бөлім. Синтаксис” еңбегі

Оқу құралының мазмұнынмен таныса отырып, оның қазіргі мектеп бағдарламасындағы грамматиканы меңгертуге бағытталған мақсаттарымен үндесетіндігі айқын көрінеді. Еңбектің практикалық құндылығын айқындау мақсатында орта мектептің 7-сыныбына арналған “Қазақ тілі” оқулықтары алынды. Олар: “Арман- ПВ”, “Атамұра” және “Мектеп” баспасының кітаптары мен “Оқшау сөздер” грамматикалық тақырыбы. (2-сурет)

2-сурет. Жалпы білім беретін мектептің 7-сыныбына арналған оқулықтар

Ғ.Бегалиевтің “Қазақ тілі грамматикасы. II бөлім. Синтаксис” оқулығында қаратпа сөздерге тоқталмас бұрын “Сөйлем мүшелерімен грамматикалық байланысы жоқ оқшау сөздер” деген қысқа түсіндірме берілген. Еңбекте “Сөйлемде тұрлаулы мүшелер мен тұрлаусыз мүшелерден басқа, сөйлем мүшелерімен грамматикалық байланысы жоқ және өздері сөйлем мүшесі емес сөздер болады. Олар: қаратпа сөз, қыстырма сөз, одағайлар” делінген [1, 91]. Тақырыптың қазіргі оқулықтарда берілуін төмендегі 1-кестеден көруге болады:

“Қаратпа сөздер” грамматикалық тақырыбының берілуі			
Оқулық	Тарау	Тақырып	Тарауда қамтылған тапсырмалар
“Арман-ПВ” баспасы (Жеке грамматикалық тақырып ретінде берілген)	Жеңіс күні. Ұлы өрлікке тағзым	Ұшқыш- Т. Бигельдинов	Диалог құрау, сұхбат құру, “Екі түрлі түсініктеме” бойынша сөйлем құрау, шығарма жазу, эссе жазу
“Атамұра” баспасы (Оқшау сөздердің бір түрі ретінде берілген)	Ғылыми фантастика	Қиял-ғажайыптар әлемі	Оқшау сөздерді теріп жазу, кластер құру, “Төрт сөйлем” әдісі бойынша мәтін құрау, өңгіме құрау
“Мектеп” баспасы (Жеке грамматикалық тақырып ретінде берілген)	Жеңіс күні. Ұлы өрлікке тағзым	Соғыс жылдарындағы мәдени өмір	Семантикалық кестені толтыру, қаратпа сөздерді табу, сөйлем құрау, сөйлемдегі бастауышты қаратпа сөзге түрлендіру, қаратпа сөздер қолданылған өлеңді табу, сәйкестендіру

1-кесте. “Қаратпа сөздер” грамматикалық тақырыбының берілуі

“Қазақ тілі грамматикасы. II бөлім. Синтаксис” оқулығында автор бірден ғылыми ереже ұсынбай, күнделікті өмірден мысалы келтіреді және осы арқылы қазақ тілінен берілетін білімді практикалық қолдану призмасы арқылы нақты мысалмен береді. Сонымен қатар, қатарпа сөздер сөйлем мүшесі болмаса да, бүкіл сөйлемге қатысы бар екені атап өтіледі. Оқулықта төмендегідей мысал берілген:

1. Әй, Алтынсары! – деді ол, – осы мен енді сені қуып жетем! (С.М.)
2. Жолдастар, ертең бәріміз де заводқа экскурсияға барамыз.
3. – Жә, бала, енді сен бері таман кел! (М.Ә.)
4. – Тыңда, достым Темір! [1, 92]

Талқылау. Оқулықта қаратпа сөздердің көп жағдайда атау тұлғадағы жалқы есіммен және зат есім мағынасында қолданылатын сын есім я есімшемен де, сілтеу есімдігімен де, одағаймен де айтылуы екені атап өтіледі. Зерттеу жұмысы барысында бұл ақпараттың қазіргі оқулықтарда қамтылмағанын байқаймыз, сондықтан көмекші құрал ретінде мультимедиалық ресурстың көмегімен жасалған төмендегі сызбаны ұсынамыз [1,92]. (3-сурет)

3-сурет. Қаратпа сөз ретінде қолданылатын сөз таптары

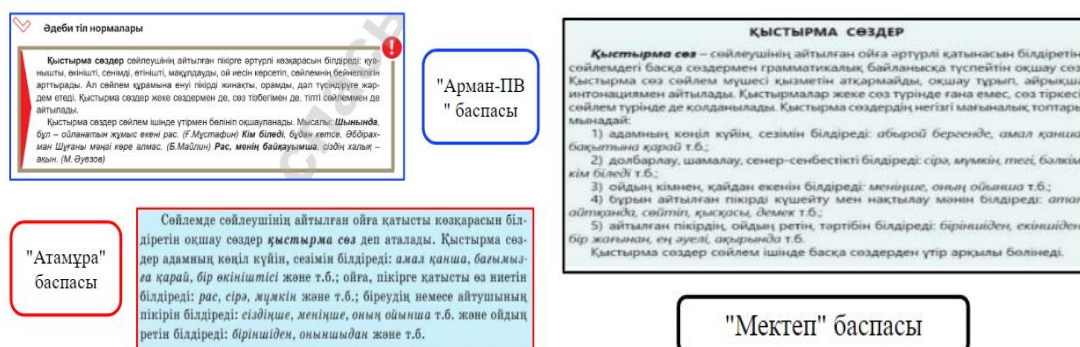
Берілген ережені бекіту мақсатында сөйлемдерден қаратпа сөздерді тауып, қандай тұлғада берілгенін табу сияқты тапсырмалар ұсынуға болады. Тапсырманы интерактивті түрде беру үшін 2- кестеде көрсетілген түрлі мультимедиалық ресурстарды қолдануға болады:

Визуализация құралы	Мультимедиалық сервистер	Визуализация құралы	Мультимедиалық сервистер
Интерактивті кластерлер	https://bubbl.us/ https://cacoо.com https://www.glifly.com/	Венн диаграммалары	https://www.classtools.net/education-games-php/fishbone-n-games-php/venn_intro
Менталды, ассоциациялар карта	https://www.mindmeister.com/ https://mindomo.com https://www.mind42.com https://popplet.com/ https://www.spiderscribe.net	Концептуалды кесте	https://docs.google.cpm/drawing https://cacoо.com https://www.glifly.com/
Хронологиялық жиек	https://www.timerime.com https://www.timeoast.com https://www.tiki-toki.com	Инфографика	https://www.easel.ly/ https://visual.ly https://infogr.am https://piktochart.com https://www.canva.com

2-кесте. Мультимедиалық сервистер мен сілтемелері

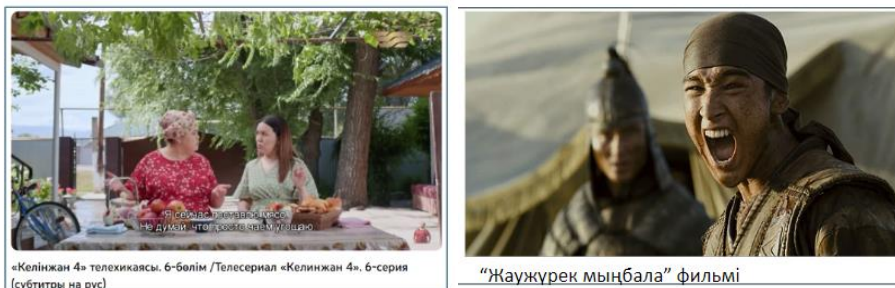
Ғали Бегалиевтің әдістемелік құралыда қыстырма сөздерге мынадай анықтама беріледі: “Өздері сөлем мүшесі болмай, тек сөйлемде айтылған ойға сөйлеушінің түрліше көзқарасын білдіретін сөздерді я сондай бүтін сөйлем түріндегі тізбекті қыстырма сөз дейміз” [1, 94]. Оқулықта қыстырма сөздердің сөйлеушінің эмоциясына байланысты қуаныш пен аяушылықты (бақытына қарай, соры қайнағанда, байғұс-ай және т.б.), сенушілікті мақұлдауды (сөз жоқ, әлбетте, әрине, дау жоқ және т.б.), ойдың кімнен, қайдан шыққанын

көрсетуді (меніңше, оларша, оның пікірінше және т.б.), ойдың долбармен айтылғанын білдіруді (сірә, мүмкін, бәлкім және т.б.), алдыңғы оймен байланысын қорытуды (олай болса, сөйтіп және т.б.), ой тәртібін білдіруді (біріншіден, екіншіден, бір жағынан және т.б.), наразылықты білдіруді (маған барып, тәйір-ай және т.б.) мақсат тұтатын түрлері болатыны атап өтілген және мысалдармен дәйектелген [1, 95]. Ал тапсырмалары қарапайымнан басталып, күрделенеді. Мәселен, бірінші тапсырма дайын сөйлемдерден қыстырма сөздерді табуға бағытталған, ал екінші тапсырмада қыстырма сөздердің үтірлерін дұрыс қойып, пунктуация бойынша білімді бекітуді көздейді. Тапсырма мәтіндері де әртүрлі деңгейде: көркем шығармадан үзінді, диалог үлгісі мен ғылыми деректерден алынған үзінділер берілген. Жалпы білім беретін мектептің 7-сыныбына арналған оқулықтарда қыстырма сөздердің ережелері 4-суреттегідей берілген [2,139], [3,171], [4, 243]:

4-сурет. Оқулықтар берілген ереже үлгісі

Жаңартылған білім бағдарламасында тыңдалым және айтылым дағдылары бойынша 7.1.6.1– коммуникативтік жағдаятқа сай көркем бейнелеуіш, эмоционалды- экспрессивті сөздерді және мақал-мәтелдер мен тұрақты тіркестерді еркін қолданып, диалогке қатысу, пікірталаста тез және дұрыс шешім қабылдай білу және әдеби тіл нормаларын меңгеру бойында 7.4.4.4 – одағай түрлерін ажырата білу, қолдану берілген. Бұл оқу мақсаттары оқушының академиялық білім көкжиегімен шектелмей, тұлғалық дамуының негізі болатын эмоционалды интеллектісі мен әлеуетін қалыптастыруға әсер етеді. Ал аталған оқу мақсатына жету үшін оқулықтарда одағайларды орынды қолдануға бағытталған ауызша тапсырмалардың көп екенін атап өтуге болады. “Қазақ тілі грамматикасы. II бөлім. Синтаксис” оқулығында одағайлардың оқшаулануына, яғни тыныс белгілердің дұрыс қойылуына басымдылық берілген. “Одағай сөз сөйлем басында келіп, жай көтеріңкі айтылып тұрса, соңынан үтір қойылады; егер одағай сөз аса көтеріңкі дауыспен атылса, одағайдан кейін леп белгісі қойылады” делінген. Оқушылардың әртүрлі ақпарат көздері мен ақпараттық-коммуникациялық технологияларды еркін меңгеруі педагогтің сабақ өту үрдісін түрлендіруін талап етеді [5, 27]. Сондықтан оқушылардың тақырыпқа деген қызығушылығын арттыру мақсатында “Дыбыссыз фильм” әдісін қолдануға болады. Ол үшін арнайы алдынала әртүрлі эмоция бейнеленген кино үзінділерін дайындау керек. Ал оқушылар үзіндіні қарап, кейіпкердің эмоциясы мен фильм сюжетіне логикалық түрде сай келетін одағайды қолданып, сөйлем құрап, дыбыстауы яғни дубляждауы керек. Бұл шығармашылық тапсырма оқушылардың креативті ойлауын шыңдайды әрі актерлік шеберліктерін, сөйлеу мәнері мен дикцияның, интонацияның дұрыс болуына да жаттығу болмақ. Мультимедиалық тапсырманың бір бөлігі ретінде қолдануға әртүрлі жанрдағы фильмдерді таңдау ұсынылады, себебі осылайша одағайлардың алуантүрлігін ашуға болады. 5- суретте тапсырманың бөлігі ретінде қолдануға болатын фильм үзінділері көрсетілген.

5-сурет. Фильм үзінділерінің үлгісі

Қорытынды. Қорытындылай келе, белсенді және креативті білім алушыларды қалыптастыруға бағытталған жаңартылған білім беру контекстінде Ғ.Бегалиевтің әдістемесі мен мультимедиалық тапсырмалардың үйлесімі “Оқшау сөздер” грамматикалық тақырыбын жақсырақ түсінуге көмектеседі. Министрлік бекітіп, мақұлдаған 3 кітап баспасының өзіндік ерекшеліктері мен артықшылықтары бар екенін және оқушы тұлғасының жан-жақты дамуын бағытталғандығын байқауға болады. Зерттеу жұмысы барысында ұсынылған мультимедиалық платформалар мен әдістердің жалпы білім беретін мектептегі “Қазақ тілі” сабағын қызығырақ етуге септігін тигізери анық. Ал баға жетпес мұра болып жеткен “Қазақ тілі грамматикасы. II бөлім. Синтаксис” әдістемелік құралы қазақ тілі грамматикасын үйрету барысында пән мұғалімінің сенімді серігіне айнала алады. Оған сүйене отырып, педагог оқушыға тіл ғылымын қалай дұрыс жеткізуді ұғынады. Өкінішке орай, қазіргі таңда ғалым Ғ.Бегалиевтің еңбектері кітапхана мұражайларында сақталған. Мазмұны жүйелі, түсіндірмесі жеңіл оқулық жаңа заман педагогтерін оқытатын оқу орындарындағы көмекші құралға айналуы үшін электронды нұсқасын дайындап, оқулықтарын қайта басып шығару қажет. Грамматика сауатты сөйлеу үшін қажет, ал сауатты сөйлейтін оқушы лингвистикалық дүниетанымы кең тұлғаға айналады [6].

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі:

1. Аманжолов С., Бегалиев Ғ. Қазақ тілі грамматикасы. II бөлім. Синтаксис/ жеті жылдық мектеп пен орта мектептің 6-7 кластарына арналған оқу құралы. Түзетіліп толықтырылып бесінші басылуы. – Алматы: Қазақтың Мемлекеттік Оқу Құралдар Баспасы, 1950.
2. Қазақ тілі: жалпы білім беретін мектептің 7-сыныбына арналған оқулық. / Ермекова Т.Н., Ильясова Н.Ә., Тоқтыбаева Г.Б. – Астана: «Арман-ПВ» баспасы, 2017. – 192 бет.
3. Қазақ тілі: Жалпы білім беретін мектептің 7-сыныбына арналған оқулық/ Қосымова Г., Рахметова Р. – Алматы: Атамұра, 2017. – 192 бет.
4. Қазақ тілі: Жалпы білім беретін мектептің 7-сыныбына арналған оқулық/ Б.Қапалбек, С. Жантасова, Т.Мадиева. – Алматы: Мектеп, 2017. – 304 б., сур.
5. Оқушылардың тыныс белгілерді дұрыс қою икемділігі мен дағдыларын қалыптастырудың ғылыми-әдістемелік негіздері – Шымкент: ИП Валиев, 2011. – 249 б.
6. Коммуникативное иноязычное образование: готовим к диалогу культур: Пособие для учителей учреждений, обеспечивающих получение общ. сред. образования/ Е.И. Пассов. – Минск: Лексис, 2003.

References:

1. Amanzholov S., Begaliyev G. *Grammar of the Kazakh language. Part II. Syntax / manual for grades 6-7 of seven-year school and high school. The fifth edition, corrected and supplemented.* – Almaty: Kazakh State Publishing House Of Educational Aids, 1950.
2. *Kazakh language: textbook for the 7th grade of a comprehensive school.* / Yermekova T. N., Ilyasova N. A., Toktybayeva G. B. – Astana: Publishing House "Arman-PV", 2017. – 192 pages.
3. *Kazakh language: textbook for the 7th grade of a comprehensive school* / Kosymova G., Rakhmetova R. – Almaty: Atamura, 2017. – 192 pages.
4. *Kazakh language: textbook for the 7th grade of a comprehensive school* / B. Kapalbek, S. Zhantasova, T. Madiyeva. – Almaty: School, 2017. – p. 304, fig.
5. *Scientific and methodological foundations for the formation of flexibility and skills of correct punctuation of students-Shymkent: IP Valiyev, 2011.* – 249 pages.
6. *Communicative foreign language education: preparing for the dialogue of cultures: A manual for teachers of institutions providing general secondary education/ E.I.Passov.* – Minsk: Lexis, 2003.

MPHTI 11.25.41

10.51889/2959-5657.2023.85.3.011

Omarova M.,¹ Nurzhanova Zh.²

¹*“The L.N. Gumilyov Eurasian National University”,
Astana, Kazakhstan*

¹ *master’s degree student, moldir.majit@mail.ru*

²*“The L.N. Gumilyov Eurasian National University”, Astana, Kazakhstan*

² *candidate of pedagogical sciences, acting associate professor
znur73@mail.ru*

**USING DIGITAL RESOURCES EFFECTIVELY
IN TEACHING A FOREIGN LANGUAGE**

Abstract

The paper delves into the pressing issue of leveraging Digital Educational Resources (DER) to enhance the learning experience in teaching foreign languages. Beginning with an introductory focus on the merits of modern methodologies, it argues for their aptness, underpinned by compelling and indisputable facts. A critical segment of the paper elaborates on the nuances of DER, including their structural and didactic aspects, to be considered for effective classroom use. Particular attention is given to local educational platforms like "Qlang.kz," "Interpress.kz," and "Bilimway," as well as international entities like the "British Council." These platforms serve as practical examples, illustrating how DER can facilitate and augment the acquisition of communicative skills in foreign languages. The paper culminates with a practice-oriented section that evaluates the efficacy of DER, emphasizing their transformative potential in modern-day foreign language instruction. It advocates for broader adoption of these resources, given their proven capacity to enrich the educational ecosystem.

Keywords: digital educational resources, foreign language teaching, online learning, efficacy, modern methodologies.

БІЗДІҢ АВТОРЛАР

Егизбаева Назыкен Жаненовна – Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті, филология ғылымдарының кандидаты, аға оқытушы, nazyken@mail.ru

Тәубеева Әлия Тәубеқызы – Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті, PhD докторант, nur-muba19@mail.ru

Елмуратова Саёра Абыллаевна – Ажинияз атындағы Нүкіс мемлекеттік педагогикалық институты, Нүкіс, Өзбекстан, филология ғылымдарының кандидаты, sayora_1981@mail.ru

Алламуратова Гулсанем Жалгасбаевна – Ажинияз атындағы Нүкіс мемлекеттік педагогикалық институты, Нүкіс, Өзбекстан, филология ғылымдарының кандидаты, доцент, gulsanem69@mail.ru

Есенова Қалбике Өмірбайқызы – Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, филология ғылымдарының докторы, профессор, Kalbike_65@mail.ru

Мұратбаева Индира Сылқымбайқызы – Санкт-Петербург Гуманитарлық кәсіподақтар университеті Алматы филиалы, филология ғылымдарының кандидаты, доцент, Lashin 2030@mail.ru

Белобровцева Ирина Захаровна – Таллин университеті, Таллин, Эстония, филология ғылымдарының кандидаты, профессор

Костюхина Марина Сергеевна – А.И. Герцен атындағы Ресей мемлекеттік педагогикалық университеті, Санкт-Петербург, Ресей Федерациясы, ф.ғ.к., доцент, eakost@yandex.ru

Сатуова Жазира Талғатқызы – Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, zhazirasatuova@gmail.com

Ибраева Айзат Дүйсенқызы – Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, филология ғылымдарының кандидаты, аға оқытушы, ibraevaiazat@mail.ru

Табачникова, Ольга Марковна – Орталық Ланкашир университеті, Престон, Ұлыбритания, философия докторы (PhD), доцент, гуманитарлық ғылымдар, тілдер және жаһандық зерттеулер факультетінің орыстану кафедрасының меңгерушісі, otabachnikova@uclan.ac.uk

Жаңабекова Айман Әбділдақызы – А. Байтұрсынұлы атындағы тіл білімі институты, қолданбалы лингвистика бөлімінің меңгерушісі, филология ғылымдарының докторы, aiman_miras@mail.ru

Пірманова Күнсұлу Қамбарбекқызы – Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті, PhD студент, kunsulu.pirmanova@mail.ru

Жәңгірова Назерке Қосқыланқызы – Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, 2-курс магистранты

Қалыбаева Қаламқас Сейдуллаевна – Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, филология ғылымдарының докторы, профессор

Омарова Мөлдір Дауренбекқызы – Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Астана, магистрант, moldir.majit@mail.ru

Нуржанова Жайнаш Джумахметовна – Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Астана, педагогика ғылымдарының кандидаты, доцент м.а., znur73@mail.ru

Скляр-Кабрал Леонор – Санта-Катарина Федералды университеті, Бразилия, құрметті профессор, Leonorsc20@gmail.com

Сүйінова Гүлнәра Сейілбекқызы – Әлкей Марғұлан атындағы Павлодар педагогикалық университеті Гуманитарлық ғылымдар жоғары мектебінің профессоры, Павлодар, suynovags@teachers.ppu.edu.kz

Тряпельников Анатолий Викторович – Ресей халықтар достығы университеті, Ресей, atmos@tryapelnikov.ru

Яхненко Владимир Васильевич – М.В. Ломоносов атындағы Мәскеу мемлекеттік университеті, Ресей, yakhnenko_1950@mail.ru

НАШИ АВТОРЫ

- Егизбаева Назыкен Жаненовна** – Казахский национальный университет имени аль-Фараби, кандидат филологических наук, старший преподаватель, nazyken@mail.ru
- Тәубеева Әлия Тәубеқызы** – Казахский национальный университет имени аль-Фараби, докторант PhD, nur-muba19@mail.ru
- Елмуратова Саёра Абыллаевна** – Нукусский государственный педагогический институт имени Ажинияза, Нукус, Узбекистан, кандидат филологических наук, sayora_1981@mail.ru
- Алламуратова Гулсанем Жалгасбаевна** – Нукусский государственный педагогический институт имени Ажинияза, Нукус, Узбекистан, кандидат филологических наук, доцент, gulsanem69@mail.ru
- Есенова Калбике Умирбаевна** – Казахский национальный педагогический университет имени Абая, доктор филологических наук, профессор, Kalbike_65@mail.ru
- Муратбаева Индира Сылкымбаевна** – Алматинский филиал Санкт-Петербургского Гуманитарного университета профсоюзов, кандидат филологических наук, доцент, Lashin 2030@mail.ru
- Белобровцева Ирина Захаровна** – Таллинский университет, Таллин, Эстония, кандидат филологических наук, профессор
- Костюхина Марина Сергеевна** – Российский Государственный педагогический университет им. А.И. Герцена, Санкт-Петербург, Российская Федерация, к.ф.н., доцент, eakost@yandex.ru
- Сатуова Жазира Талгатовна** – Казахский национальный педагогический университет имени Абая, zhazirasatuova@gmail.com
- Ибраева Айзат Дуйсеновна** – Казахский национальный педагогический университет имени Абая, кандидат филологических наук, старший преподаватель, ibraevaiazat@mail.ru
- Табачникова, Ольга Марковна** – Университет Центрального Ланкашира, Престон, Великобритания, Доктор философии (PhD), доцент, заведующая кафедрой русистики на факультете гуманитарных наук, языков и глобальных исследований, otabachnikova@uclan.ac.uk
- Жанабекова Айман Абдильдаевна** – Институт языкознания имени А.Байтурсынова, заведующий отделом прикладной лингвистики, доктор филологических наук, aiman_miras@mail.ru
- Пірманова Күнсүлу Қамбарбекқызы** – Казахский национальный университет имени аль-Фараби, PhD студент, kunsulu.pirmanova@mail.ru
- Жәңгірова Назерке Қосқыланқызы** – Казахский национальный педагогический университет имени Абая, магистрант 2 курса
- Қалыбаева Қаламқас Сейдуллаевна** – Казахский национальный педагогический университет имени Абая, доктор филологических наук, профессор
- Омарова Мәдір Дауренбекқызы** – Евразийский национальный университет им. Л.Н. Гумилева, Астана, магистрант, moldir.majit@mail.ru
- Нуржанова Жайнаш Джумахметовна** – Евразийский национальный университет им. Л.Н. Гумилева, Астана, кандидат педагогических наук, и.о. доцента, znur73@mail.ru
- Скляр-Кабрал Леонор** – Федеральный университет Санта-Катарины, Бразилия, Почетный профессор, Leonorsc20@gmail.com
- Суюнова Гульнара Сейльбековна** – доктор филологических наук, профессор Высшей школы гуманитарных наук Павлодарского педагогического университета им. Әлкей Марғұлан, Павлодар, suynovags@teachers.ppu.edu.kz
- Тряпельников Анатолий Викторович** – Российский университет дружбы народов, Россия, atmos@tryapelnikov.ru
- Яхненко Владимир Васильевич** – Московский государственный университет имени М.В. Ломоносова, Россия, yakhnenko_1950@mail.ru

OUR AUTHORS

Yegizbayeva Nazyken – Kazakh State University named after Al-Farabi, Senior Lecturer, nazyken@mail.ru

Taubeyeva Aliya – Kazakh State University named after Al-Farabi, PhD doctoral student, nurmuba19@mail.ru

Elmuratova Saera – Nukus State Pedagogical Institute named after Azhiniyaz, Nukus, Uzbekistan, Candidate of Philological Sciences, sayora_1981@mail.ru

Allamuratova Gulsanem – Nukus State Pedagogical Institute named after Azhiniyaz, Nukus, Uzbekistan, Candidate of Philological Sciences, Associate Professor, gulsanem69@mail.ru

Yessenova Kalbike – Abai Kazakh National Pedagogical University, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Kalbike_65@mail.ru

Muratbayeva Indira – Almaty branch of the ST-Petersburg Humanitarian university of trade unions, Candidate of Philological Sciences, Associate Professor, Lashin2030@mail.ru

Belobrovtsseva Irina – Tallinn University, Tallinn, Estonia, Candidate of Philological Sciences, Professor

Kostyukhina Marina – The Herzen State Pedagogical University of Russia, St. Petersburg, Russian Federation, Ph.D., Associate Professor, eakost@yandex.ru

Satuova Zhazira – Abai Kazakh National Pedagogical University, zhazirasatuova@gmail.com

Ibraeva Aizat – Abai Kazakh National Pedagogical University, Candidate of Philological Sciences, senior lecturer, ibraevaizat@mail.ru

Tabachnikova Olga – University of Central Lancashire (UCLan), Preston, UK, PhD, Associate Professor, Head of Russian Studies at the School of Humanities, Language and Global Studies, otabachnikova@uclan.ac.uk

Zhanabekova Ayman – A. Baitursynov Institute of linguistics, Head of the Department of Applied Linguistics, Doctor of philology, aiman_miras@mail.ru

Pirmanova Kunsulu – Al-Farabi Kazakh National University, PhD student, kunsulu.Pirmanova@mail.ru

Zhangirova Nazerke – Abai Kazakh National Pedagogical University, 2nd year master student

Kalybayeva Kalamkas – Abai Kazakh National Pedagogical University, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Omarova Moldir – The L.N. Gumilyov Eurasian National University, Astana, master's degree student, moldir.majit@mail.ru

Nurzhanova Zhainash – The L.N. Gumilyov Eurasian National University", Astana, candidate of pedagogical sciences, acting associate professor, znur73@mail.ru

Sklar-Cabral Leonor – Federal University of Santa Catarina, Brazil, Honorary Professor, Leonorsc20@gmail.com

Suyunova Gulnara – doctor of philological sciences, professor of the Higher School of Humanities of the Pavlodar Pedagogical University Əlkey Margulan, Pavlodar, suynovags @teachers.ppu.edu.kz

Tryapelnikov Anatoly – Peoples' Friendship University of Russia, Russia, atmos@tryapelnikov.ru

Yakhnenko Vladimir – Moscow State University named after M.V. Lomonosov, Russia, yakhnenko_1950@mail.ru